



International
Dialogue for
Environmental
Action



AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZIRLIYI



Azərbaycan Respublikası
Ekologiya və Təbiət Sərvətlər
Nazirliyi



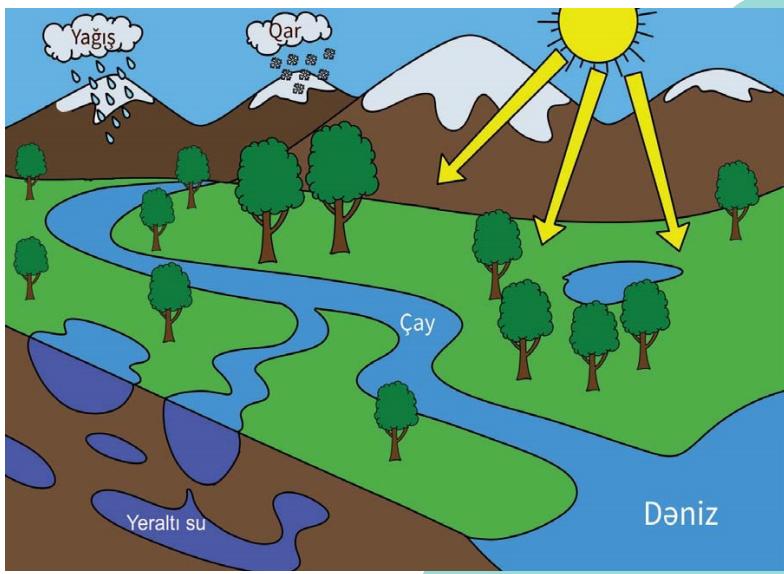
UNDP-GEF
KURA



Təmiz su

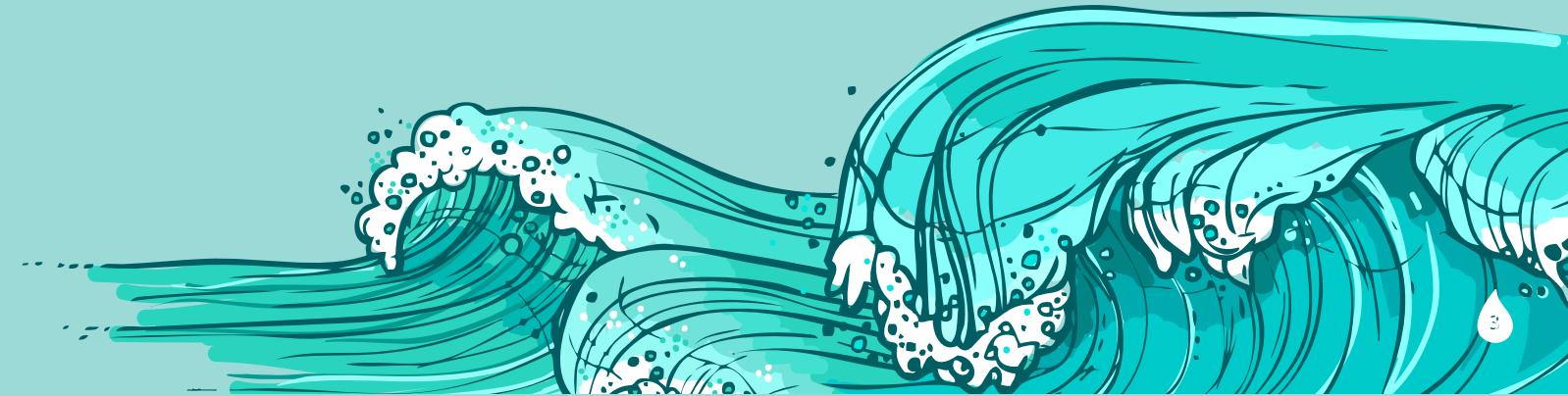
III-V Sınıflar





Təmiz su

Suyun insan üçün vacib ünsür olduğunu bilirik. Buna baxmayaraq bütün sular istifadəmiz üçün yararlı və ya əlçatan deyil. Faktiki olaraq, Yer üzündə mövcud olan suların yalnız az bir hissəsi istifadəyə yararlı vəziyyətdədir. Yer kürəsindəki suların çoxu dənizlərdə və okeanlarda olduğu kimi duzladur və ya buzlaqlarda və yeraltı sularda olduğu kimi istifadə üçün əlçatan deyil.



İnsan fəaliyyəti nəticəsində təkcə bizim üçün deyil, Yer kürəsindəki bütün canlı organizmlər üçün də əvəz olunmaz həyat mənbəyi olan təmiz suyun miqdarı getdikcə azalır. Məsələ burasındadır ki, insanlar gündəlik fəaliyyətləri ilə daim suyu çirkəndirirlər.

Şəhər və kəndlərdən çirkab sularının yenidən çaylara, dənizlərə və okeanlara təmizlənmədən və ya yaxşı təmizlənmədən axıdılması nəticəsində bu su mənbələri daha da çirkənir.



Su hövzələri tullantıların atılması nəticəsində çirkənir və düzgün idarə olunmadıqda, çox vaxt çaylara və dənizlərə axır. Gündəlik fəaliyyətimiz nəticəsində çoxlu miqdarda istehsal olunan birdəfəlik istifadə olunan əşyaların tullantılarına xüsusilə diqqət yetirilməlidir.

Kənd təsərrüfatı fəaliyyəti zamanı alaq otlarından və zərərvericilərdən xilas olmaq üçün kimyəvi maddələrdən istifadə etdiyimiz zaman da suyu çirkəndiririk.

Su müxtəlif kimyəvi maddələrin çaylara və dənizlərə müvafiq şəkildə təmizlənmədən axıdıldığı zamanı da müəssisələr və nəqliyyat vasitəsilə çirkənir.



Bunları bilmək maraqlıdır

Plastik əşyaların parçalanması üçün nə qədər vaxt lazımdır? Orta hesabla bir plastik butulkanın parçalanması üçün 450 il və ya daha çox vaxt tələb olunur. Plastik torbanın çürüməsi üçün 10 ildən 20 ilədək vaxt lazımdır.



Bu şəkildə çirkənləmiş su artıq insanlar və digər canlı orqanizmlər üçün yararsız vəziyyətə gəlir. Çirkənləmiş su baliqlara və yosunlara zərər verir, bu çirkli suyu içen canlı orqanizmlər ölü və yoluxucu xəstəliklərin yayılmasına səbəb olur. Ən əsası, insanların istifadə edə biləcəyi təmiz suyun miqdarı daha da azalır. Nəticədə, bu, Yerdəki hər bir canlı üçün təhlükə yaradır.

Biz suyun çirkənlənməsinin qarşısını almaqda olduqca mühüm rol oynaya bilərik. Suyumuzu təmiz saxlamağa töhfə verə bilərik:

Zibillərinizi küçələrə, meşələrə və çımrılıklərə atmayın. Zibilinizi ətraf mühitə atmayın: meşədə və ya çımrılıkdə olduqda, gəzinti zamanı zibilimizi toplayıb zibil qutularına atmalıyıq.

Birdəfəlik istifadə olunan torbalarından istifadə etməyi dayandırın və valideynlərinizdən yenidən istifadə oluna bilən parça və ya plastik torbalardan istifadə etmələrini xahiş edin.

Birdəfəlik istifadə üçün nəzərdə tutulmuş fincanlardan, çəngəl və bıçaqlardan, boşqablardan və çöplərdən istifadə etməyi dayandırın.

Çiçəkləri və bağ bitkilərini suvarmaq üçün yağış suyunu toplayın.

Bunu özünüz edin

- قطره Dostlarınızla birlikdə suyun çırklənməsini azaltmaq üçün hər birinizin nə edə biləcəyi barədə düşünün.
- قطره Bunu müəlliminizlə müzakirə edin.





WWW.KURA-RIVER.ORG